

4. EL SIGNIFICAT DE SER HOME

GUIA DIDÀCTICA DEL PROFESSORAT

1. OBJECTIUS GENERALS
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS
3. METODOLOGIA I DESENVOLUPAMENT
4. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES
5. AVALUACIÓ

MATERIAL DE L'ALUMNE

1. ACTIVITAT
2. DIARI DE CLASSE

GUIA DIDÀCTICA DEL PROFESSORAT

1. OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu d'aquestes activitats és fer que l'alumne se n'adoni de que els estereotips de gènere els influeixen com a nois/homes de manera negativa, i no només a les noies/dones. Per aconseguir-ho es proposen els següents objectius:

- Reconèixer l'existència de la masculinitat tradicional.
- Identificar els trets bàsics dels estereotips.
- Avaluar les conseqüències negatives per a les nostres vides de la masculinitat tradicional.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Amb el desenvolupament d'aquesta activitat es busca:

- Identificar les característiques tradicionals masculines diferenciades de les femenines.
- Distingir entre les característiques diferencials merament físiques o biològiques de les socioculturals, fruit de les convencions socials.
- Ser conscients de que les convencions socials són modificables i, per tant, susceptibles de valoració.

3. METODOLOGIA I DESENVOLUPAMENT

a) Primera part: en petits grups.

L'activitat consisteix a dividir l'alumnat en grups de tres o quatre, preferiblement mixtes, per fer una llista amb les característiques pròpies masculines i una altra amb les característiques pròpies femenines.

A continuació, dins del mateix grup, han de saber distingir les característiques diferencials merament físiques o biològiques de les socioculturals, fruit de les convencions socials.

b) Segona part: amb tot el grup-classe.

Es posen en comú les dues llistes, i se'n fa una de sola a la pissarra, amb aportacions de cada grup.

A continuació s'han de consensuar quines característiques de la llista són convencionals (C) i quines purament biològiques o físiques (B).

Un cop acabat l'exercici, el professor o professora farà les preguntes adequades per tal que s'adonin de que les convencions són valorables i per tant modificables. Es poden demanar exemples d'homes i de dones que no s'atinguin amb aquests estereotips, sense ser necessàriament gays ni lesbianes.

També és important que el professor o la professora faci veure a l'alumnat que els nois/homes també surten perdent amb els estereotips de gènere, tot posant exemples i aspectes negatius de com afecten aquests estereotips als nois/homes en les seves vides.

4. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

a) Primera part: en petits grups.

En fer la llista de les característiques pròpies masculines i una altra de les característiques pròpies femenines, es poden incloure les de tipus:

- físic: sexe, pes, força física, constitució, cabell, ...
- mental: intel·ligència, capacitats i habilitats de mediació, expressió oral (parlen molt o poc), diàleg/imposició, caràcter, ...
- socials: a la feina, a l'oci, la política, l'esport, cotxe, temes de conversa, relació amb les persones del mateix gènere o de l'altre, ...
- familiar: funció dins la família, qui aporta els diners, qui té cura dels fills i de la seva educació, qui administra els diners; les feines de casa, cuinar,...
- espirituals: protecció/despreci per la vida pròpia i aliena, cura de la natura, religiositat, ...

Quan a diferenciar entre les pròpiament biològiques (B) i les convencionals (C), les primeres serien les relatives tant al físic com als òrgans sexuals, els pits, l'embaràs i l'alletament, respecte a la constitució física tenir en compte només l'amplada de les caderes, que les dones tenen més corbes i els homes són més quadrats en general i poden agafar més massa muscular que les dones al gimnàs, l'estatura mitjana, que els homes es queden calbs i tenen barba, i les dones pateixen la menopausa, ...; però no es poden identificar altres aspectes com el color de cabells i ulls, els cabells llargs o curts, les talles, que els homes són més forts tal qual, etc. Aquestes característiques últimes es poden trobar tant en els dos sexes; com per exemple, homes com dones alts i baixos, amb talles grans o petites, rossos i rosses, amb ulls blaus, forts i fortes com febles, grassos i grasses tant com prim i primes,...

Tampoc es poden incloure com a biològics la resta d'aspectes o característiques consignades abans, que no siguin biològiques.

b) Segona part: amb tot el grup-classe.

En fer la llista a la pissarra, es pot començar per un grup, i que la resta de grups facin noves aportacions, o anar preguntant una característica a cada grup, segons criteri del professor o professora.

En aquesta segona part, escriurem una **B** al costat de les característiques merament biològiques i una **C** a les convencionals o no biològiques, tot seguint un mètode semblant al d'abans. S'ha de mirar que tothom estigui d'acord, i donar les orientacions adequades en cas de discussió o que no s'ajustin a les indicacions abans esmentades.

Les característiques convencionals, són les que per tradició, estereotips o cultura, s'han acceptat socialment, però que no necessàriament es poden valorar totes positivament, ni totes negativament. Les convencionals es poden i s'han de canviar. En tot cas, s'han d'actualitzar agafant les que tenen quelcom positiu de cada gènere i descartar les que tenen caràcter negatiu, de manera que ambdós gèneres adoptin el millor de tots dos, i crear així una societat millor i més respectuosa amb tothom. Tot i així, l'objectiu d'aquesta activitat no és el de seleccionar les característiques positives i negatives de les llistes, sinó tan sols el de comentar-ho i que s'adonin d'aquest fet.

El que sí que s'ha d'argumentar és que els homes que adopten les característiques estereotipades del gènere masculí com a pròpies es perden moltes coses i això afecta la seva persona de moltes maneres. Per exemple, els homes tenen "prohibit" d'expressar obertament els seus sentiments, no poden ser vertaderament lliures, sinó que estan travats pels estereotips. De la mateixa manera, no poden disfrutar d'una veritable paternitat afectiva amb els seus fills i filles, ni

mostrar-se febles o vulnerables encara que sentin por o la necessitat de demanar ajut, ni tampoc poden estudiar o dedicar-se segons a quines feines encara que tinguin la vocació, etc. D'altra banda, els índexs de violència, de delinqüència, de sociopaties, de drogodependències, d'abús de l'alcohol, d'actituds de risc amb el sexe i la conducció i altres, són molt més elevats entre els homes que entre les dones.

5. AVALUACIÓ

Al final de la sessió s'han d'avaluar tant els objectius generals com els específics de l'activitat. Una de les maneres seria que cada alumne, de forma individual, es un **diari de l'activitat**, tot expressant la seva experiència, no només explicant el que s'ha fet, sinó de forma vivencial: quines idees l'han impactat més, de quines coses s'ha fet més conscient ara que abans, i quines actituds o valors pensa que canviarà després de l'activitat.

D'aquesta manera, el professorat, en llegir els diaris podrà avaluar si s'han assolit els objectius.

MATERIAL DE L'ALUMNE

1. ACTIVITAT

a) Primera part: en petits grups.

Fer grups de tres o quatre, preferiblement mixtes de nois i noies, per tal que facin una llista amb les característiques que creuen que són pròpiament masculines i una altra amb les que consideren que són característiques pròpiament femenines.

A continuació, i dins del mateix grup, han de distingir entre les característiques diferencials purament físiques o biològiques (que només depenen del sexe, com ara la procreació, la constitució física, el cabell, ...) de les socioculturals (fruit de les convencions socials).

Les característiques purament biològiques de les dues llistes les indicarem amb una **B** i les socioculturals o convencionals amb una **C**.

b) Segona part: amb tot el grup-classe.

En acabar la primera part, el professor o professora demanarà posar en comú les dues llistes, i en farà una de sola a la pissarra amb les aportacions de cada grup. Mireu de guardar el torn de paraula per tal que no s'allargui massa l'activitat, que no es pugui acabar o s'hagi d'allargar.

A continuació s'han de consensuar quines característiques de la llista són convencionals (C) i quines purament biològiques o físiques (B).

2. DIARI DE CLASSE

Al final de l'activitat, has d'escriure en un full la teva experiència, de manera individual, no tant explicant el que s'ha fet, sinó de forma vivencial i personal: quines idees o activitats t'han impactat més, de quines coses t'has fet més conscient ara que abans, i quines actituds o valors penses canviar a partir d'ara, després de l'activitat.